

משנה ראש השנה פרק ב:ב-ד

בראשונה היו משיאין משואות. משקלקלו הכותים - התקינו שיהו שלוחין יוצאין:

כיצד היו משיאין משואות?

מביאין כלונסאות של ארז ארוכין וקנים ועצי שמן ונעורת של פשתן, וכורך במשיחה, ועולה לראש ההר ומצית בהן את האור, ומוליך ומביא ומעלה ומוריד עד שהוא רואה את חברו שהוא עושה כן בראש ההר השני, וכן בראש ההר השלישי:

ומאין היו משיאין משואות?

מהר המשחה לסרטבא, ומסרטבא לגרופינא, ומגרופינא לחוורן, ומחוורן לבית בלתינ,

ומבית בלתינ לא זזו משם, אלא מוליך ומביא ומעלה ומוריד עד שהיה רואה כל הגולה לפניו כמדורת האש:

תלמוד בבלי ביצה ד:

דתנן: **בראשונה היו משיאין משואות. משקלקלו הכותים - התקינו שיהו שלוחין יוצאין,**

ואילו בטלו כותים - עבדינן חד יומא; והיבא דמטו שלוחין - עבדינן חד יומא.

והשתא דידיעין בקביעא דירחא, מאי טעמא עבדינן תרי יומי?

משום דשלחו מתם: הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם, זמנין דגזרו שמדא ואתי לאקלקולי.

רש"י

"דגזרי המלכות גזרה" = שלא יתעסקו בתורה, וישתכח סוד העיבור מכם, ותעבדו נמי חד יומא, ואתי לקלקולי ולעשות חסר מלא ומלא חסר, ותאכלו חמץ בפסח.

שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן יט

ו. קטן בן חו"ל שבא לא"י על מנת לחזור והגדיל בהיותו בא"י - אם חייב ביום טוב שני.

ראיתי שהביא בת"ר מס' בצל החכמה סי' ל"ז ל"ח,

בקטן בן חו"ל שבא עם אביו לא"י ע"מ לחזור והגדיל בהיותו בא"י,

או נכרי בן חו"ל שבא להתגייר בא"י והשאיר את כל אשר לו בחו"ל כי דעתו לחזור למקומו הראשון,

וכתב דכיון שבהיותם בחו"ל עדיין לא חלה עליהם חומרת אותו המקום שיצאו משם מפני שהי' קטן או נכרי -

לכן כל זמן שלא חזרו לחו"ל דינם ממש כבני א"י ופטורין מיו"ט שני.

ולעב"ד צ"ע

דלפי מה שנהגין לא כהחכ"צ, והיינו משום דנקטינן בגלל החשש של זימנין דגזרו מלכות גזירה ואתי לקלקולי, לכן גזרו חכמים

אקרקפתי דבני חו"ל להשאר במנהג אבותיהם, נמצא שכך היא הלכה, דאף שגם בא"י שייך הך חששא (יתכן שחלילה לנו מעשות

כזאת וכמו"ש הרמב"ם בענין קביעת ראשי חדשים ומועדים שבא"י), ואפי"ה גזירתם היתה רק על בני חו"ל ולא על בני א"י,

וכיון שכן - נראה דמיד כשנתגייר או הגדיל הקטן ובדעתם לחזור למקומם הראשון הם שפיר חשובים מיד כבני חו"ל,

כי לענין זה לא שייך לומר על הגר דכקטן שנולד דמי רק חשיב מיד כבן חו"ל שנולד גדול בא"י,

ולכן חלה עליהם מיד כל הדינים ותקנות של חז"ל והריהם חייבים ביום טוב שני,

כי כך היתה התקנה בתחלה כששלחו מתם . . .

בראשית פרק כט: לא – ל:כד

וַיֵּרָא יַקֹּוֹן בְּיִשְׁנוֹנָהּ לֵאמֹר וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ וְרָחַל עֲקָרָה:

A. וַתֵּהֶר לֵאמֹר B. וַתֵּלֶד בֵּן

C. וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן

D. כִּי אָמְרָה: כִּי־רָאָה יַקֹּוֹן בְּעֵינָי כִּי עָתָה יֵאָהֲבֵנִי אִישִׁי:

A. וַתֵּהֶר עוֹד B. וַתֵּלֶד בֵּן

C. וַתֹּאמֶר: כִּי־שָׁמַע יַקֹּוֹן בְּיִשְׁנוֹנָהּ אֲנִכִּי וַיִּתֵּן־לִי גַם־אֶת־זֶה

D. וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שְׁמֵעוֹן:

A. וַתֵּהֶר עוֹד B. וַתֵּלֶד בֵּן

D. וַתֹּאמֶר: עָתָה הִפְעַם יִלְוֶה אִישִׁי אֵלָי כִּי־יִלְדֵתִי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים

C. עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לוֹ:

A. וַתֵּהֶר עוֹד B. וַתֵּלֶד בֵּן

C. וַתֹּאמֶר: הִפְעַם אֹדְדָה אֶת־יַקֹּוֹן

D. עַל־כֵּן קָרָאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה

וַתַּעֲמֵד מִלְּדֹת:

...

A. וַתֵּהֶר בְּלֶהָה B. וַתֵּלֶד לִיעֶקֶב בֵּן:

C. וַתֹּאמֶר רַחֵל: דָּגַנִּי אֶ־לְהִים וְגַם שָׁמַע בְּקֹלִי וַיִּתֵּן־לִי בֵּן

D. עַל־כֵּן קָרָאָה שְׁמוֹ דָן:

A. וַתֵּהֶר עוֹד B. וַתֵּלֶד בְּלֶהָה שְׁפָתַת רַחֵל בֵּן שְׁנֵי לִיעֶקֶב:

C. וַתֹּאמֶר רַחֵל: נָפְתוּלִי אֶ־לְהִים! נָפְתַלְתִּי עִם־אָחִתִּי גַם־יִבְלֵתִי

D. וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נָפְתָלִי:

..

A. _____ B. וַתֵּלֶד זֶלְפָּה שְׁפָתַת לֵאמֹר לִיעֶקֶב בֵּן:

C. וַתֹּאמֶר לֵאמֹר: בַּגַּד בָּא גָד

D. וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָד:

A. _____ B. וַתֵּלֶד זֶלְפָּה שְׁפָתַת לֵאמֹר בֵּן שְׁנֵי לִיעֶקֶב:

C. וַתֹּאמֶר לֵאמֹר: בְּאִשְׁרֵי כִּי אֲשָׁרוּנִי בְנֹת

D. וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אָשֶׁר:

...

וַיִּשְׁמַע אֶ־לְהִים אֶל־לֵאמֹר

A. וַתֵּהֶר B. וַתֵּלֶד לִיעֶקֶב בֵּן חַמִּישִׁי:

C. וַתֹּאמֶר לֵאמֹר: נָתַן אֶ־לְהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שְׁפָחָתִי לְאִישִׁי

D. וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשְׁשַׁכָּר:

A. וַתֵּהֶר עוֹד לֵאמֹר B. וַתֵּלֶד בֵּן־שְׁנַי לִיעֶקֶב:

C. וַתֹּאמֶר לֵאמֹר: זָבַדְנִי אֶ־לְהִים! אֶתִּי זָבַד טוֹב הִפְעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־יִלְדֵתִי לוֹ שְׁנַי בָּנִים

D. וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זָבֻלֹן

A. _____ B. וְאַחַר יִלְדָה בֵּת

C. _____

D. וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה:

וַיִּזְכֹּר אֶ־לְהִים אֶת־רַחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלָיָהּ אֶ־לְהִים וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ:

A. וַתֵּהֶר B. וַתֵּלֶד בֵּן _____

C. וַתֹּאמֶר _____: אָסַף אֶ־לְהִים אֶת־חַרְפְּתִי:

D. וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר: יוֹסֵף יִקְרָא לִי בֵּן אַחֵר:

Issues:

Shehecheyanu for daughters

Efficacy of prayer

Is in utero testing counterproductive?

Surrogate motherhood

Transgender

רשב"ם בראשית ל':כ"א

ותקרא את שמה דינה – ולא נכתבה הודאה על לדת הבת לדעת למה נקראת כן, שאין מודים על הבת כמו על הבן

שו"ת ציץ אליעזר חלק יד סימן כא

ב"ה. יום ב' ט' טבת תשל"ח ירושלים עיה"ק תובב"א. לכבוד ידיד בן ידיד הרב הגאון וכו' כש"ת מוהר"ר משה הלוי שטיינברג שליט"א הרב דקריית - ים חיפה . . .

ב) מה שמעיר על מה שפסקתי בספרי חיי"ג סימן כ' לברך שהחיינו על לידת בת מדברי הרשב"ם עה"ת בפ' ויצא (ל' - כ"א) על הפסוק ואחר ילדה בת ותקרא שמה דינה, שכותב דלא נכתבה הודאה על לידת הבת לדעת למה נקראה כן, שאין מודים על הבת כמו על הבן, ומשמע מזה רמז שלא להודות, כלומר לא לברך. ע"כ.

ואשיבנו:

דמלבד מה שכת"ר בעצמו מרגיש בדבריו שאין לפסוק הלכה מזה, חוץ מזה עצם דברי הרשב"ם המה נגד דברי חז"ל בזה, דברכות ד' ס' ע"א איתא ע"ז בלשון:

ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה - מאי ואחר?

אמר רב: לאחר שדנה לאה דין בעצמה ואמרה: י"ב שבטים עתידין לצאת מיעקב ששה יצאו ממני וארבעה מן השפחות הרי עשרה אם זה זכר לא תהא אחותי רחל כאחת השפחות מיד נהפכה לבת שנא' ותקרא את שמה דינה.

וא"כ לפי דרשת חז"ל זאת כן כתוב בקרא לדעת למה נקראת כן, והוא מרומז מלישנא דקרא של ואחר, ומעצם ההדגשה של ותקרא שמה דינה. וכך כותב לבאר המהרש"א שם, בדברי הגמ', שלזה לא הוזכר טעם לקריאת שמה כמו בשאר בנים, שאחר שילדה בת הוא טעם לקריאת שמה דינה עיין שם,

וכך מפורש ויצא גם מדברי התרגום יונתן עה"ת שם שכותב בלשון:

*ומן בתר כן לידת ברת וקרת ית שמה דינה ארום אמרת דין הוא מן קדם ד' וגו'. יעו"ש,

באופן שיוצא לנו בהדיא שלפי חז"ל כן כתוב ומרומז טעם לקריאת שמה דינה, ודברי הרשב"ם נדחים מפני דברי חז"ל בזה, ומכש"כ שאין להביא מפירושו זה שום סיעתא להלכה.

ובר מן כל דין אין עוד בכלל כל הוכחה מדברי הרשב"ם לענין שלא יברכו שהחיינו על לידת בת, שכפי שביארתי בספרי שם לא גרוע זה מסתם שאר דברים שרוכש ומברך שהחיינו, ובהרשב"ם המדובר רק על הדגשת הודאה מיוחדת נקריאת השם על שם המאורע, ופשוט.

וכדאי לציין בקשר לזה [וגם בנוגע למה שאני כותב עוד בספרי שם באותו סימן אודות חשיבות קריאת שם לבת] למה שמצינו להדרישה בטור יו"ד סי' ש"ס סק"ב,

שכותב להסביר המנהג שנהגין כשמלוין החתן בשבת ביציאתו מבית הכנסת ויש ג"כ תינוקת לקרא לה שם כנהוג - שהולכין עם החתן והכלה אצל התינוקת בקצת מקומות, ומשם הולכין עמהם לבית החתן,

ומסביר הטעם משום דס"ל דקריאת שם לבנות הוא במקום קריאת שם דזכר בשעת מילה, וצריך לאקדומי דמילה קודם לחתן וכו' עיין שם,

הרי נלמד מזה חשיבות קריאת השם לבת שהוא במקום קריאת שם דזכר בשעת מילה, ועד כדי כך שמעלין לזה בדינא דמילה ממש לענין שקודם לחתן,

וברור שזהו גם בגלל החשיבות וההודאה של עצם לידת התינוקת, דהא נתינת השם לה בא רק כתוצאה והמשכיות מעצם חשיבות לידתה, ופשוט.

[ובספרי שם הא כתוב גם נימוקים הלכתיים לכך לזה שיש לברך].

חזקוני בראשית ל':כ"א

ואחר ילדה בת – אין כתיב כאן הריון, ללמדך שהיא הייתה תיומה לזבולון.

משנה מסכת ברכות פרק ט

הצועק לשעבר - הרי זו תפלת שוא

כי צד?

היתה אשתו מעוברת ואמר 'יהי רצון שתלד אשתי זכר' - הרי זו תפלת שוא;

היה בא בדרך ושמע קול צוחה בעיר ואמר 'יהי רצון שלא יהיו אלו בני ביתי' - הרי זו תפלת שוא.

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס עמוד א

"היתה אשתו מעוברת ואמר יהי רצון שתלד כו' הרי זו תפלת שוא" -

ולא מהני רחמי?! מתיב רב יוסף:

ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה - מאי 'ואחר'?

אמר רב:

לאחר שדנה לאה דין בעצמה ואמרה: 'שנים עשר שבטים עתידין לצאת מיעקב –

ששה יצאו ממני, וארבעה מן השפחות - הרי עשרה;

אם זה זכר - לא תהא אחותי רחל כאחת השפחות!?

מיד נהפכה לבת,

שנאמר ותקרא את שמה דינה.

!?

אין מזכירין מעשה נסים.

ואיבעית אימא:

מעשה דלאה - בתוך ארבעים יום הוה,

כדתניא:

שלשה ימים הראשונים - יבקש אדם רחמים שלא יסריח,

משלשה ועד ארבעים - יבקש רחמים שיהא זכר,

מארבעים יום ועד שלשה חדשים - יבקש רחמים שלא יהא סנדל,

משלשה חדשים ועד ששה - יבקש רחמים שלא יהא נפל,

מששה ועד תשעה - יבקש רחמים שיצא בשלום.

ומי מהני רחמי?! והאמר רב יצחק בריה דרב אמאי:

איש מזריע תחלה - יולדת נקבה;

אשה מזרעת תחלה - יולדת זכר,

שנאמר אשה כי תזריע וילדה זכר!?

הכא במאי עסקינן? (רש"י: הכי גרסינן: משכחת לה דמהניא) כגון שהזריעו שניהם בבית אחת.

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת ברכות פרק ט

הצועק לשעבר כו'

דבית ינאי אומר:

ביושבת על המשבר היא מתניתא, הא קודם כן - יצלי.

אמר יהודה בן פזי:

אף היושבת על המשבר יכול להשתנות,

על שם [ירמי' יח ו] הנה כחומר ביד היוצר.

ר' בשם דבית ינאי:

עיקור עיבור של דינה זכר היה; מאחר שנתפללה רחל - נעשית נקבה;

הדא היא ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה - מאחר שנתפללה רחל נעשית נקבה.

ואמר רבי יהודה בן פזי בשם דבית רבי ינאי אמנו רחל מנביאות הראשונות היתה. אמרה: עוד אחר יהיה ממני.

הדא הוא דכתיב יוסף ה' לי בן אחר – 'בנים אחרים' לא אמרה. אלא עוד אחר יהי ממני.

תרגום ירושלמי (יונתן) בראשית ל':כ"א

ומן בתר כדון ילידת ברת וקרת ית שמה דינה, ארום אמרת:

דין הוא מן קדם י"י דיהון מיני פלגות שיבטייא,

ברם מן רחל אחתי יפקון תרין שיבטין היכמה דנפקו מן חדא מן אמהתה!

ושמיע קדם י"י צלותא דלאה, ואתחלפו עובריא במעהון והוה יהיב יוסף במעהא דרחל ודינה במעהא דלאה.

חשוקי חמד ברכות ס.

שאלה:

אשה שבבדיקות נתעורר חשד שהעובר הוא בעל מום, וניתן לאמת את החשד או להכחישו ע"י בדיקה רפואית - האם לעשות בדיקה זו?

תשובה:

כתב האגרות משה (חו"מ ח"ב סימן סט וסימן עא)

שבדיקות כגון אלו הם בגדר אומדנא, ולא ראייה ברורה שניתן לסמוך על כך בודאות. וכי על סמך אומדנא נתיר להרוג עובר שיתכן שאינו חודף? עיין שם.

ובנוסף לכך, נ"ל שאין לעשות בדיקה זו,

כי הדבר דומה למבואר במסכת הוריות (י"ב ע"א) שאדם היוצא לדרך וברצונו לדעת אם ישוב לביתו בשלום, יכול לנסות זאת על פי סימן מסויים. מסיימת הגמרא "ולאו מלתא היא, דלמא חלשא דעתיה, ומיתרע מזליה" ופירש רש"י שם, שלפעמים לא מראה הסימן ברור, ולכן אילו לא היה בודק את העתידות לא היה מזלו נפגע, אולם מאחר ועשה את הניסוי ובטעות הראה לא נכון מעתה מזלו יורע, ח"ו. ומבואר ברבנו בחיי כאשר רוחו של אדם נשברת ונהיה עצוב - שוב אינו מתפלל כמו שצריך, וזה גופא סיבה שמצבו יורע. ולכן אם כבר נכנסה האשה להריון - אל תחקור אחרי העתידות.

ומבואר במסכת ברכות דף ס ע"א שדינה היתה צריכה להולד לרחל, ועל ידי תפילת לאה נהפכה וילדתה לאה, והתפילה פעלה דברים מחוץ לדרך הטבע.

ובירושלמי ברכות (פ"ט ה"ג) נחלקו אמוראים:

יש אומרים שעד הישיבה על המשבר יכולה עדיין להשתנות, ועובר חולה יכול ליהפך לבריא;

ורבי יהודה בן פזי אומר אף היושבת על המשבר יכולה לשנות.

ובתרגום יונתן בן עוזיאל (בראשית ל, כא) נאמר:

ושמיע מן קדם ה' צלותא דלאה ואתחילפו עובריא במעיהון, והוה יהיב יוסף במעאה דרחל ודינה במעאה דלאה",

הרי שתפלה מסוגלת להפוך סדרי בראשית!

אולם כל זה בטרם עשתה האשה את הבדיקה, אבל לאחר שכבר נודע בעולם - אין השי"ת נוהג לשנות סדרי עולם לעיני כל. ומשום כך נאמר בספרים הקדושים "מי שיש לו חולה בביתו ילך לחכם, ויבקש עליו רחמים". בקשת הרחמים על ידי החכם צריכה להיות לפני הפניה לרופא, שאם כבר קבע הרופא שהוא במצב גרוע - צריכים חסדים מיוחדים לשנות, ואז צריכים לנס גדול יותר, ואין הקדוש ברוך הוא עושה נסים לבטלה.

כל זה הוא בנוסף לסכנה שישנה בבדיקות מעין אלו ובחבלה בגוף שגם הוא אסור ויש לחשוש שבדיקה זו תגרום נזק לעובר.

שו"ת אגרות משה חושן משפט חלק ב סימן עא

ב' שבט תשל"א. מע"כ ידידי הרב הגאון מהר"ר דוד מרדכי לוריא שליט"א.

בדבר מה שהרופאים המציאו שיכולין להוציא מהעובר שבמעני האשה כשהיא מעוברת כבר י"ב שבועות עד ט"ז שבועות מעט לחלוחית ויודעין מזה אם הוא ולד כדרך סתם ולדות שראוין לחיות כפי זמן סתם אנשים כפי הקצבה שנקבע להם מהשי"ת או שהוא ולד חולה שלא יוכל לחיות אלא עד שתיים ושלוש שנים, ובודקין בזה אשה שילדה ולד כזה שלפי דברי הרופאים עלולה אשה זו על ספק אחד מארבעה שתלד עוד הפעם ולד כזה שהוא צער גדול מאד ויש גם לחוש שתחלה האשה מרוב הצער ורוב הטירחא והעגמ"נ = והעגמת נפש, אם יש להתיר לעשות בדיקה זו על אשה שכבר ילדה ולד כזה ונתעברה עוד הפעם ואם יראו לפי בדיקתם שגם זה הוא ולד כזה יעשו הרופאים שתפיל עובר זה שנקרא אבארשאן.

הנה פשוט לע"ד שאסור כי להרוג עובר הוא ג"כ באיסור רציחה גם לישראל כמו לבני נח . . .

ומאחר שאיכא איסור רציחה על עובר פשוט שאף אם נדע בברור שהוא ולד כזה שיחיה רק זמן קצר וחולה כל העת ולא יהיה לו שום דעת ויצטרכו לטרוח הרבה עמו יותר מכפי האפשר להאם ואף שבשביל זה יש לחוש גם שתחלה אמו לא שייך להתיר להרוג העובר, שיש גם בעובר זה איסור רציחה כמו לעובר בריא ושלם.

ובכלל צריך לידע שבדיקה דהרופאים שידונו מבדיקתם שהוא ולד כזה הוא רק אומדנא והשערה בעלמא שלא היה שייך לסמוך על דבריהם בזה, אך שאינו נוגע זה לדינא משום דאף אם הוא ולד כזה אסור כדלעיל. ובכלל יש לידע כי הכל הוא מן השמים ולא שייך להתחכם להמלט מעונשין ח"ו בדברים שמסיתים הרופאים כי הרבה שלוחים למקום שלכן צריך לקבל באהבה כל מה שעושה השי"ת ואז בזכות זה והבטחון בו ובבקשה ממנו יברך את האשה שתלד ולד קיים בריא ושלם לאורך ימים ושנים.

שו"ת ציץ אליעזר חלק יט סימן מ

(ה) על האמור נראה לי להוסיף גם זאת.

דהנה ראיתי בספר שו"ת צור יעקב (אבד"ק פראבוזנא) סימן כ"ח, שדן ג"כ בשאלה האמורה בשו"ת אבן יקרה ומסכים לפסק דינו מטעם אחר,

והרה"ג השואל שם שהיה אבד"ק חאלשיץ כתב לו להביא סייעתא שהולכים אחרי המולידה מדברי תרגום יונתן בן עוזיאל עה"ת (בבראשית ל' - כ"א) עה"פ ואחר ילדה בת, שכותב וז"ל: ושמייע מן קדם ה' צלותא דלאה ואיתחלפו עובריא במעיהון והוה יהב יוסף במעהא דרחל ודינא במעהא דלאה עכ"ל. הרי מפורש דלא נהפכו רק שיוסף הלך מבטן לאה לבטן רחל, וא"כ ראייה מזה דהולכין בעיקר בתר הלידה. [ובכזאת השיב גם בספר שו"ת הרב"ז סוף חאה"ע ע"ש].

ומחבר הספר שם דוחה את הראיה של הרה"ג השואל, וכותב דבזדאי גם ליהונתן בן עוזיאל רק נהפך גוף יוסף שבמעיה לאה לנקבה וגוף דינה שבמעיה רחל כמבואר בש"ס ברכות ד' ס' ע"א, ואך הנפשות שלהן נתחלפו זה לזה ע"ש.

אולם מצינו במראה הפנים בירושלמי פרק ט' דברכות סוף הלכה ג' שכן מפרש כוונת היב"ע כדברי הרב השואל, וכותב, שרק לפי הירושלמי שם, וכן הב"ר, לא היו חילוף ולדות כי אם שדינה נשתנית מזכר לנקבה, אבל לפי היונתן בן עוזיאל, וכן הקליר ביוצר א' דר"ה שכותב בלשון "עובר להמיר בבטן אחות כו" לא נשתנה העובר כלל, אלא דנס אחר נעשה ע"י תפלתה של לאה שנהפכו הולדות במעיהן, אבל לא נגרם לשינוי הולד יעו"ש, וא"כ לפי"ז כן יש ראייה מהיב"ע שהולכין בעיקר בתר הלידה ושמי שמולידה את התינוק היא אמה של התינוק. ועיין גם במהרש"א נדה פ' ל"א ע"ב שמבאר נמי בכזאת ע"ש.

ולעיקרון זה אין גם סתירה מש"ס שלנו שלא סובר ג"כ העיקרון הזה, ורק שש"ס שלנו מבאר ששם היה הענין באופן אחר. . . . מגמרא ומסברא שהיחס של התינוק הוא לאשה המולידה אותה ורק אחריה הוא שמתחיס, ובמקרה שלנו היא הפונדקאית, ובכל אופן שהוא בין אם היא גויה, ובין כשהיא בת כהן או בת לוי, או באופן אחר שהוא.

אמת ליעקב בראשית ל:כא

פירש"י ז"ל: פירשו רבותינו שדנה לאה דין בעצמה כו' והתפללה עליו ונהפך לנקבה עכ"ל. הנה אף על פי כן בתכונתם לא נשתנו לגמרי, דמצינו ביוסף שסלסל בשערו [ל"ז פ"ב ברש"י, ל"ט פ"ו ברש"י], ובדינה שהיתה יצאנית [ל"ד פ"א ברש"י], ודו"ק היטב בזה.

שו"ת ציץ אליעזר חלק יא סימן עח

והילוד דנן, כפי שתיאר אותו במכתבו, הרי למעשה האברים המיניים החיצוניים נראים אצלו כאצל נקבה, ואין לו שום סימן חיצוני מאבר זכרות, ורק הבדיקות המיוחדות שבוצעו בו הראו כי נמצאים בפנימיות גופו תאי - זכר, ולכן דעתי הוא כנ"ז שגם אם נניחהו כפי שהוא - דינו יהא כדין נקבה, כי האברים החיצוניים הנראים לעין הוא הקובע בהלכה (ואגב. שמעתי מרופא שסוגי הורמונים משותפים יש למעשה לזכר ולנקבה גם יחד, וקובע בזה ריבוי האחוזים, ולכן ברור שרק האברים הממשיים החיצוניים המשונים בין זכר לנקבה המה הקובעים בזה למעשה).

1. Speed of light communication? Not a hardware problem, rather coding algorithm.
Meaning that the concern has to be the loss of the algorithm, not the calculation.
Kushya on Rashi, see that Minchat Shlomo notices this.